

Obsah

ÚVOD	2
1. IZS a krizové řízení	2
1.1. Bezpečnostní strategie	2
1.1.1. Politika v oblasti vnitřní bezpečnosti	4
1.1.2. Bezpečnostní prostředí	5
1.2. Bezpečnostní systém	5
1.2.1. Ústava ČR (zákon č. 1/1993 Sb.)	5
1.2.2. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR	6
1.2.3. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR	7
1.3. Krizové zákony a prováděcí předpisy	8
1.3.1. Zákon č. 239/2000 Sb. o IZS	8
1.3.2. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení	12
1.3.3. Vyhláška MV č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS	16
1.3.4. Vyhláška MV č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek PO	19
1.4. Struktura IZS a principy jeho činnosti	20
1.4.1. Základní složky IZS	21
1.4.2. Ostatní složky IZS	24
1.5. Předpokládaná činnost složek IZS po dopravní nehodě	26
1.6. Fáze krize a období činnosti orgánů krizového řízení	28
1.7. Krizová komunikace	31
2. Živelní pohromy	33
2.1. Druhy živelních pohrom a jiných přírodních událostí	33
2.2. Zemětřesení	34
2.2.1. Úvod	34
2.2.2. Velikost a intenzita zemětřesení	34
2.2.3. Umělá (indukovaná) zemětřesení	35
2.2.4. Tsunami	35
2.3. Přírodní povodně	36
2.3.1. Úvod	36
2.3.2. Vodní toky a povodí	36
2.3.3. Vodní stav, průtok a povodeň	36
2.3.4. Druhy říčních povodní	38
2.3.5. Nebezpečí povodní	39
2.3.6. Předpovědi povodní	39
2.3.7. Ochrana před povodněmi	39
2.3.8. Záplavová území	40
2.3.9. Stupně povodňové aktivity	41
2.3.10. Povodňové plány	41
2.3.11. Povodňové prohlídky	42
2.3.12. Předpovědní a hlásná povodňová služba	42
2.3.13. Povodňové záchranné práce	43
2.3.14. Povodňové zabezpečovací práce	43
2.3.15. Povodňové orgány	43
2.3.16. Bezpečnostní pokyny pro případ povodní	44
2.3.17. Komunikace při záplavách	45
2.4. Zvláštní povodně	46
2.4.1. Úvod	46
2.4.2. Definice základních pojmů, vznik, průběh a ničivé účinky zvláštních povodní	47
2.4.3. Ochrana a chování obyvatelstva	48
2.5. Svahové pohyby	48
2.5.1. Úvod	48
2.5.2. Vznik a klasifikace svahových pohybů	48
2.5.3. Ochrana před svahovými pohyby	49
2.5.4. Sněhové laviny	49
2.5.5. Ochrana před lavinami	49
2.6. Sopečná činnost	49
2.6.1. Úvod	49
2.6.2. Nebezpečné sopečné procesy	50
2.6.3. Závěr	51

2.7. Atmosférické poruchy	51
2.7.1. Úvod	51
2.7.2. Tropické cyklóny	52
2.7.3. Tornáda	52
2.7.4. Bouřky a další elektrické jevy v atmosféře	53
2.8. Kosmické vlivy	53
2.8.1. Pády meteoritů	53
2.8.2. Kosmické záření	54
2.9. Lesní požáry	54
2.9.1. Úvod	54
2.9.2. Příčiny lesních požárů	54
2.9.3. Hašení lesních požárů	55
2.10. Biologické pohromy	56
2.10.1. Úvod	56
2.10.2. Řešení urgentních epidemiologických situací	56
2.10.3. Protiepidemická opatření v místě ohniska nákazy	56
2.10.4. Vakcinace	58
2.10.5. Epizootie	58
2.11. Další typy živelných pohrom vyskytujících se v ČR	59
2.11.1. Námrazy, náledí, ledovky, dlouhodobé a silné mrazy	59
2.11.2. Obtížná vedra a sucha	59
2.11.3. Propad zemských dutin	59
2.11.4. Únik plynů ze zemského nitra	60
2.11.5. Teplotní inverze	60
2.12. Živelní pohromy v budoucnosti a ochrana před jejich účinky	60
3. Havárie s únikem nebezpečných látek	63
3.1. Charakteristika havárií s únikem nebezpečných látek	63
3.2. Nejzávažnější průmyslové havárie s únikem toxických plynů ve světě	63
3.3. Teorie šíření plynných škodlivin v ovzduší	64
3.3.1. Hutnost plynů	64
3.3.2. Fáze úniku zkapalněného plynu	64
3.3.3. Rozloha oblasti zamořené nebezpečnými škodlivinami	65
3.4. První pomoc při zasažení nebezpečnými látkami	66
3.4.1. Obecné zásady první pomoci	66
3.4.2. První pomoc při zasažení nejvýznamnějšími nebezpečnými látkami	66
3.5. Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích	68
3.5.1. Vybrané části z obsahu zákona č. 356/2003 Sb.	68
3.6. Přeprava nebezpečných nákladů	70
3.6.1. Dohoda ADR	70
3.7. Informační zabezpečení činnosti v místě havárií	74
3.8. Zásady chování obyvatelstva při haváriích	75
3.9. Zásady vedení zásahu v prostoru havárie	76
3.9.1. Obecné zásady činnosti v prostoru havárie	76
3.10. Dekontaminace	78
3.11. Zvláštnosti ropných havárií	80
3.12. Havárie s únikem radioaktivních látek	81
3.12.1. Základní principy využívání ionizujícího záření	81
3.12.2. Nehody a havárie	82
3.12.3. Předpokládaná místa událostí radiačních mimořádných událostí	82
3.13. Příklady radiačních nehod a havárií	84
3.13.1. Radiační nehody a havárie v JEZ	84
3.13.2. Radiační události mimo JEZ	86
3.14. Fáze havárie důležité z hlediska havarijního plánování	87
3.14.1. Předúniková fáze	87
3.14.2. Úniková fáze	87
3.14.3. Poúniková fáze	88
3.15. Opatření k ochraně obyvatelstva	88
3.16. Pracovníci provádějící zásahy	89
3.17. Základní druhy ochranných opatření v ČR	90
3.17.1. Vyrozumění a varování	90

3.17.2. Radiační monitorování.....	90
3.17.3. Ukrytí obyvatelstva.....	91
3.17.4. Jódová profylaxe.....	91
3.17.5. Evakuace obyvatelstva.....	91
3.17.6. Přesídlení obyvatelstva.....	91
3.17.7. Regulace pohybu osob.....	91
3.17.8. Regulace používání potravin, vody a krmiv.....	92
3.17.9. Zdravotní péče.....	92
4. Terorismus.....	93
4.1. Úvod.....	93
4.2. Ideologie terorismu.....	94
4.3. Superterorismus.....	95
4.4. Typy teroristických útoků.....	96
5. Dopravní havárie.....	98
5.1. Železniční havárie.....	98
5.2. Letecké havárie.....	99
5.3. Silniční nehody.....	101
6. Závažné poruchy v zásobování elektřinou, plynem a tepelnou energií.....	104
6.1. Základní pojmy.....	104
6.2. Stav nouze v elektroenergetice.....	104
6.3. Stav nouze v plynárenství.....	105
6.4. Stav nouze v dodávkách tepelné energie.....	105
6.5. Přípravenost ČR na kolaps elektrizační soustavy.....	105
7. Ochrana obyvatelstva.....	107
7.1. Úvod.....	107
7.2. Humanitární právo – základní dokumenty.....	107
7.3. Úkoly ochrany obyvatelstva v ČR.....	107
7.4. Varování a vyrozumění.....	108
7.4.1. Varování obyvatelstva a tísňové informování obyvatelstva.....	108
7.4.2. Vyrozumění.....	111
7.4.3. Role HZS na úseku varování a vyrozumění.....	112
7.5. Kolektivní ochrana obyvatelstva.....	112
7.5.1. Ukrytí.....	112
7.6. Vyprošťovací a záchranné práce.....	114
7.7. Evakuace.....	114
7.7.1. Základní pojmy.....	116
7.7.2. Evakuace obyvatelstva za válečného stavu.....	116
7.7.3. Evakuace obyvatelstva v míru.....	116
7.8. Nouzové přežití obyvatelstva.....	117
7.9. Humanitární pomoc.....	117
7.10. Prostředky individuální ochrany (PIO).....	118
7.10.1. Úvod.....	118
7.10.2. Rozdělení PIO:.....	119
7.10.3. Popis jednotlivých prostředků PIO.....	119
7.10.4. Improvizované prostředky.....	120
7.10.5. Zásady pro ošetřování PIO.....	121
8. Přehled použitých zkratk.....	122
9. Seznam použité literatury.....	124